

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในชีวิตการทำงานของมนุษย์เมื่อมีรายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว แล้วจะต้องมีบางส่วนของรายได้ที่แบ่งไว้เพื่อการออมตามศักยภาพของแต่ละคน โดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีเงินออมมักจะนำเงินไปลงทุนทางการเงิน 4 ประเภทใหญ่ๆ ซึ่งได้แก่การออมในรูปเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์, การออมในรูปของพันธบัตรรัฐบาล ตราสารหนี้, การออมในรูปของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ และการออมในรูปของการลงทุนในกองทุนรวม โดยจากสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2541 พบว่า พฤติกรรมการออมมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างพอสมควร คือ ในช่วงระหว่างปี 2538 – 2541 การออมลดลงจากร้อยละ 27.51 เหลือร้อยละ 17.31 ของรายได้ และจากสถิติการออมเงินในเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ในปี 2545 มีจำนวนรวม 3.141 ล้านล้านบาท ซึ่งในปี 2546 ลดลงเหลือ 3.024 ล้านล้านบาท โดยจะเห็นว่าผู้ที่มีเงินออมนำเงินมาออมในพันธบัตรรัฐบาล และตราสารหนี้ในปี 2545 มีมูลค่ารวม 3.10 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นมูลค่า 5.896 ล้านล้านบาท ในปี 2546 อีกส่วนหนึ่งคือมีการนำเงินออมมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดในปี 2545 เท่ากับ 1.986 ล้านล้านบาท และในปี 2546 เพิ่มขึ้นเป็น 4.789 ล้านล้านบาท

จากรายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2549 ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ รายงานว่าในปี 2549 การระดมเงินฝากของสาขาธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ มียอดคงค้างทั้งสิ้น 328,706 ล้านบาท ขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ร้อยละ 5.2 เทียบกับร้อยละ 5.0 สิ้นปีก่อน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์แข่งขันระดมเงินฝาก โดยปรับอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะยาวจูงใจผู้ฝากเงิน ทำให้เงินฝากขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่องนับจากครั้งแรกของปีไปถึงสิ้นปี เงินฝากที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งเป็นเงินฝากของส่วนราชการ สถานศึกษา ธุรกิจค้าส่ง-ปลีก และรายได้จากการขายที่ดิน อย่างไรก็ตามในช่วงไตรมาสสุดท้ายมีการถอนเงินฝากเพื่อลงทุนในตราสารหนี้และหน่วยลงทุน เมื่อมองในภาพรวมของทั้งประเทศอัตราการออมในปี 2549 อยู่ที่ 2.809 พันล้านบาทซึ่งมาจากทั้งการออมสุทธิภาคเอกชนและภาครัฐ และเมื่อเปรียบเทียบกับกับ ณ ปัจจุบัน (เดือนมกราคม 2550) ที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 12 เดือน ของธนาคาร

พาณิชย์ลดลงมาเหลือประมาณร้อยละ 2.75 เท่านั้น และเมื่อนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมาเทียบกับอัตราเงินเพื่อปัจจุบันและภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากร้อยละ 15 สามารถตีความหมายได้ว่าผลตอบแทนจากการออมทรัพย์ ในธนาคารพาณิชย์นั้นมีค่าติดลบ ดังนั้นการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ในขณะนี้จึงไม่ใช่ทางเลือกที่ดีสำหรับการออม ผู้ที่ต้องการออมเงินไว้ใช้ในระยะยาว จึงต้องมองหาทางเลือกอื่นๆ ซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล การซื้อประกันชีวิตจ่ายเงินเป็นงวดๆ ตลอดชีวิต การซื้อหุ้นกู้ และการซื้อหน่วยลงทุนผ่านกองทุนรวม โดยได้มีการเน้นความหมายและประโยชน์ของการออมในหัวข้อที่ว่า เมื่อบุคคลมีเงินเหลือใช้เป็นประจำทุกเดือน สิ่งที่ดีคนทั่วไปเริ่มคำนึงถึง คือ จะจัดการกับเงินเหลือใช้นั้นอย่างเหมาะสมได้อย่างไร เพื่อให้งอกเงยเพิ่มมากขึ้น โดยทั่วไปมักจะเก็บในรูปเงินสด หรือฝากธนาคาร บริษัทเงินทุน ซึ่งจะเรียกรูปแบบนี้ว่า "การออม" หรือถ้าใช้วิธีการซื้อทองคำรูปพรรณ ทองแท่ง หรือที่ดินเก็บไว้ซื้อพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หุ้น หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ ก็จะเข้าลักษณะที่เรียกว่า "การลงทุน"

ปัจจุบันมีการรณรงค์ส่งเสริมให้คนหันมาออมเพื่อการเกษียณกันมากขึ้น จะเห็นได้จากบริษัทหลายๆ บริษัท มีสวัสดิการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกันมากขึ้น ข้าราชการก็มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แล้วคนที่ประกอบอาชีพอิสระ หรือลูกจ้างที่ทำงานในบริษัทที่ไม่มีสวัสดิการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีช่องทางการออมไหนบ้าง อีกทั้งคนที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว หากต้องการออมเพิ่มก็สามารถทำได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น ในปี 2544 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ก็กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ได้ร่วมมือกันจัดหาแนวทางส่งเสริมการออมแก่ประชาชนในระยะยาวเพื่อสร้างหลักประกันอันมั่นคงสำหรับการใช้จ่ายในวัยเกษียณเสนอแก่รัฐบาลเพื่อกำหนดให้ผู้มีรายได้มีทางเลือกที่จะลงทุนในระยะยาวใน “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” (Retirement Mutual Fund : RMF) ด้วยการให้สิทธิกับผู้ลงทุนนำไปยกเว้นภาษีเงินได้ทั้งหมดที่นำไปลงทุน ในขณะที่กองทุนอื่นๆ ไม่ได้รับเงื่อนไขยกเว้นเช่นนี้เพียงแต่ผู้ลงทุนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุนที่ได้กำหนดไว้ให้ครบถ้วนเท่านั้น กองทุนรวมมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมและการลงทุนของบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อมไว้สำหรับการเกษียณอายุที่มีคุณภาพ ผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มากกว่าการลงทุนในกองทุนรวมทั่วไป เพราะเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ไม่เกินปีละ 300,000 บาท ทั้งนี้ให้นับรวมเงินลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ผู้ลงทุนจะได้รับประโยชน์จากการประหยัดภาษีเงินได้ทันที ตั้งแต่ปีแรกที่เริ่มลงทุน โดยการลงทุนอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบของสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนในระดับที่แตกต่างกัน ผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้

ถี่ถ้วนก่อนการลงทุน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของผู้ลงทุน การยอมรับความเสี่ยง และการคาดหวังผลตอบแทน

ส่วนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขคร่าวๆ ของ RMF ก็มีอยู่ว่า ผู้ลงทุนลงทุนต่อเนื่องกันทุกปี หรือปีเว้นปี และ/หรือต้องลงทุนอย่างน้อย 5 ปีติดต่อกัน จนอายุครบ 55 ปี ถึงจะได้สิทธิประโยชน์อย่างครบถ้วนนั่นคือ เงินที่นำมาลงทุนชื่อ RMF ในแต่ละปี ไม่ต้องนำไปนับเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษี ทั้งนี้ ผู้ลงทุนต้องซื้อหน่วยลงทุน (RMF) ในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่า 3% ของเงินได้ที่ได้รับในแต่ละปี หรือไม่น้อยกว่า 5,000 บาท แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า แต่ต้องไม่เกิน 15% ของเงินได้ที่ได้รับในแต่ละปี และเมื่อรวมกับเงินสะสมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วต้องไม่เกิน 300,000 บาท สำหรับปีภยานั้นๆ

นอกจากนั้นผลประโยชน์หรือกำไรจากการขายหน่วยลงทุนก็ไม่ต้องเสียภาษีเช่นกันหากปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กล่าวมาข้างต้น (ลงทุนอย่างน้อย 5 ปีติดต่อกันและถือจนกระทั่งอายุ 55 ปี) แต่หากผู้ลงทุนทำผิดหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ ก็มีหน้าที่ต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับแก่กรมสรรพากร นับย้อนหลังไปในช่วง 5 ปีปฏิทิน รวมทั้งกรณีการขายคืนหน่วยลงทุนที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขแล้วมีกำไร ก็ต้องนำเงินกำไรนั้นไปรวมเป็นเงินได้เพื่อคำนวณภาษีด้วย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด ได้แบ่งประเภทของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ที่มีบริการแก่นักลงทุน 4 ประเภทด้วยกันคือ

1. กองทุนเปิดไทยพาณิชย์ตราสารหนี้ระยะสั้นเพื่อการเลี้ยงชีพ (SCBRM1) มีนโยบายลงทุนในหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอันเป็นหรือเกี่ยวข้องกับตราสารหนี้และหรือเงินฝากโดยจะเน้นการลงทุนในพันธบัตรหรือตราสารหนี้ระยะสั้นของภาครัฐและบริษัทที่มีความมั่นคงและพื้นฐานดี และหรือเงินฝากระยะสั้นเพื่อสภาพคล่อง ซึ่งกำหนดอายุถ่วงเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินที่ได้รับจากทรัพย์สินของกองทุนรวม (พอร์ต โพลีโอ ดูเรชั่น) ไม่เกิน 1 ปี เพื่อลดความผันผวนจากการลงทุนอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

2. กองทุนเปิดไทยพาณิชย์พันธบัตรเพื่อการเลี้ยงชีพ (SCBRM2) มีนโยบายลงทุนในหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอันเป็นหรือเกี่ยวข้องกับตราสารหนี้และหรือเงินฝากโดยจะเน้นการลงทุนในพันธบัตรหรือตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันเงินต้นและดอกเบี้ย คิดเป็นมูลค่ารวมโดยเฉลี่ยในรอบระยะเวลาบัญชีประจำปีของกองทุนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ส่วนที่เหลือจะลงทุนในพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ พันธบัตรของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และตราสารแห่งหนี้ และหรือเงินฝากหรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาดอกผลโดยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง และกองทุนรวมอาจรับจ้างอสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นหลักประกันการลงทุนได้

3. กองทุนเปิดไทยพาณิชย์เฟล็กซิเบิ้ล ฟันด์ เพื่อการเลี้ยงชีพ (SCBRM3) นโยบายการลงทุน โดยลงทุนในตราสารหนี้ และหรือตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน และหรือตราสารทุน และหรือเงินฝาก ตลอดจนหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ โดยผู้จัดการกองทุนรวมจะจัดสัดส่วนการลงทุนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในแต่ละขณะเพื่อผลตอบแทนการลงทุนที่ดี และเป็นการกระจายการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุน

4. กองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (SCBRM4) เน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีปัจจัยพื้นฐานดี และมีสภาพคล่องสูง โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดจนตราสารเงินอื่นๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมของแต่ละช่วงเวลา โดยมีเป้าหมายที่จะให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสอดคล้องกับดัชนีเซีท 50

ส่วนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว หรือ Long Term Equity Funds (LTF) เป็นกองทุนรวมที่เน้นลงทุนในหุ้น โดยทางการสนับสนุนให้จัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนสถาบัน (ซึ่งก็คือ กองทุนรวม) ที่จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์ฯ การเพิ่มผู้ลงทุนสถาบันดังกล่าวจะช่วยให้ตลาดทุนไทยมีเสถียรภาพมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้ที่ลงทุนใน LTF ที่เป็นบุคคลธรรมดาจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุน กองทุน LTF เหมาะกับคนทุกกลุ่มที่ต้องการลงทุนในหุ้นระยะยาว แต่อาจไม่มีความชำนาญเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้น หรือ ไม่มีเวลา จึงลงทุนผ่านกองทุนรวม ทั้งนี้ ผู้ลงทุนจะต้องเข้าใจและยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน และเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการลงทุนได้ นั่นก็คือ ลงทุนแล้วถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี ส่วนนโยบายการลงทุนของ LTF นั้นมีแบบเดียว คือ ลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน โดยแต่ละ LTF อาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน เช่น บาง LTF อาจเน้นลงทุนในหุ้นกลุ่ม SET 50 หรือหุ้นตามกลุ่มอุตสาหกรรม หรือลงทุนในหุ้นตามที่บริษัทจัดการเห็นควรก็ได้ ขึ้นอยู่กับรายละเอียดนโยบายการลงทุนของ LTF กองนั้น ๆ ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ไทยพาณิชย์ จำกัด ได้แบ่งประเภทกองทุนหุ้นระยะยาวเพื่อบริการให้กับลูกค้าจำนวน 6 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวปันผล 70/30 (SCBLT1) เน้นการลงทุนในหุ้นที่มีนโยบายหรือมีการจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดจนตราสารการเงินอื่นๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมแต่ละช่วงเวลาโดยลงทุนในสัดส่วนเฉลี่ยรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ

ของกองทุนรวม และไม่เกินร้อยละ 70 ของมูลค่าทรัพย์สินของกองทุนรวม โดยเน้นลงทุนในหุ้นที่มีนโยบายหรือมีการจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ

2. ไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาว พลัส (SCBLT2) เน้นการลงทุนในหุ้นที่มีนโยบายหรือมีการจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตลอดจนตราสารการเงินอื่นๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมแต่ละช่วงเวลาโดยลงทุนในสัดส่วนเฉลี่ยรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม โดยเน้นลงทุนในหุ้นที่มีนโยบายหรือมีการจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตลอดจนตราสารการเงินอื่นๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมแต่ละช่วงเวลา

3. ไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาว เอ็มเอไอ (SCBLT3) เน้นการลงทุนในหุ้นที่มีพื้นฐานดี มั่นคงและ/หรือ มีแนวโน้มในการเจริญเติบโตสูง ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนตราสารการเงิน โดยจะลงทุนในตราสารแห่งทุนประเภทหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม และลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็มเอไอ โดยเฉลี่ยรอบปีบัญชีไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม

4. ไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวสมาร์ท (SCBLTS) ลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุน ประเภทหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ซึ่งจะลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐานดี มั่นคงและ/หรือ มีแนวโน้มการเจริญเติบโตสูง ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์และทรัพย์สินอื่น หรือการขาดอกผลโดยวิธีอื่นที่กองทุนสามารถลงทุนได้ เช่น หลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนตราสารแห่งหนี้ และ/หรือเงินฝาก และ/หรือตราสารการเงินอื่นๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมของแต่ละช่วงเวลา

5. ไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวทาร์เก็ต (SCBLTT) ลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุน ประเภทหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ซึ่งจะลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐานดี มั่นคงและ/หรือ มีแนวโน้มการเจริญเติบโตสูง ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์และทรัพย์สินอื่นหรือการขาดอกผลโดยวิธีอื่นที่กองทุนสามารถลงทุนได้ เช่น หลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนตราสารแห่งหนี้ และ/หรือเงินฝาก และ/หรือตราสารการเงินอื่นๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมของแต่ละช่วงเวลา

6. ไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวอินเตอร์ (SCBLT4) ลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุน ประเภทหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ซึ่งจะลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐานดี มั่นคง และ/หรือ มีแนวโน้มการเจริญเติบโตสูง ส่วนที่เหลือจะลงทุนในหลักทรัพย์และทรัพย์สินอื่นหรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นที่กองทุนสามารถลงทุนได้ เช่น หลักทรัพย์ของบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนตราสารแห่งหนึ่ง และ/หรือเงินฝาก และ/หรือตราสารการเงินอื่นๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมของแต่ละช่วงเวลา และกองทุนอาจมีการลงทุนในหลักทรัพย์หรือหุ้นสามัญที่เสนอขายในต่างประเทศ ภายใต้หลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

เงื่อนไขการลงทุนของ LTF เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี คือ เมื่อผู้ลงทุนซื้อ LTF แล้ว ต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี (นับตามปีปฏิทิน เช่น เงินลงทุนแต่ละยอดที่ซื้อในระหว่างปี 2547 จะครบเงื่อนไขตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป และส่วนที่ลงทุนในระหว่างปี 2548 ก็จะครบเงื่อนไขตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 เป็นต้นไป โดยในการขายคืนนั้น จะขายคืนเพียงบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้) ทั้งนี้ เงินลงทุนใน LTF ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี จะต้องเป็นการลงทุนภายในช่วงระยะเวลาไม่เกินปี 2559 เท่านั้นสิทธิประโยชน์ทางภาษีของ LTF ซึ่งหากปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุน ผู้ลงทุนใน LTF จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีถึง 2 ทางด้วยกัน คือ เงินซื้อหน่วยลงทุนใน LTF จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกิน 15 % ของเงินได้ในแต่ละปี ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 300,000 บาท และ กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุน (capital gain) ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ หากลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีเมื่อเปรียบเทียบข้อแตกต่างของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) นั้น จะเปรียบเทียบความแตกต่างของกองทุนทั้งสองประเภทได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการเพิ่มน้ำหนักสัดส่วนของ ผู้ลงทุนสถาบันในตลาดหลักทรัพย์ในระยะยาวเพิ่มมากขึ้น ผลของการมีผู้ลงทุนสถาบันที่ลงทุนระยะยาวนั้นจะช่วยให้ตลาดมีเสถียรภาพ ส่วน **“กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ”** จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนออมเงินอย่างสม่ำเสมอ และระยะยาว สำหรับการไว้ใช้ในยามเกษียณ **นโยบายการลงทุน กองทุนรวมหุ้นระยะยาว** กองทุนนี้จะเน้นนำเงินไปลงทุนในหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ กองทุนจะนำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้ต่างๆ ขึ้นไปจนถึงระดับความเสี่ยงสูง ก็คือ กองทุนที่นำเงินไปลงทุนในหุ้น และ warrant ส่วน **“กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ”** จะมีนโยบายการลงทุนให้เลือกลงหลาย ตั้งแต่ระดับความเสี่ยต่ำ อย่างกองทุนที่นำเงินไปลงทุนในพันธบัตร ไปจนถึงระดับความเสี่ยต่ำถึงปานกลาง

สภาพคล่องของกองทุน ซึ่งถึงแม้ว่า “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” และ “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” จะเป็นกองทุนแบบเปิดเหมือนกัน แต่ที่ต่างกันก็คือ ช่วงเวลาที่เปิดให้มีการไถ่ถอนหน่วยลงทุน เนื่องจาก “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” กำหนดไว้ว่า ให้ไถ่ถอนหน่วยลงทุนได้ไม่เกินปีละ 2 ครั้ง ขณะที่ “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” โดยส่วนใหญ่แล้วจะรับไถ่ถอนหน่วยลงทุนทุกวันทำการ สิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งจะเกี่ยวโยงไปถึง เงื่อนไขการลงทุน “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” ไม่ได้กำหนดว่าจะต้องลงทุนทุกปี เพียงแต่กำหนดให้ผู้ลงทุนถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี ขณะที่ “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” กำหนดให้ผู้ลงทุนต้องลงทุนต่อเนื่องทุกปี สิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งทั้ง “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” และ “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” คล้ายๆ กัน นั่นก็คือ หากปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุนแล้ว จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ถึง 2 ทาง ทางแรก ก็คือเงินลงทุนนำไปลดหย่อนภาษีได้ตามที่ลงทุนจริง ไม่เกิน 15% ของรายได้ และ สูงสุดไม่เกิน 300,000 บาท และทางที่สอง กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุน หรือ capital gain tax ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษี ซึ่งเงินที่ลงทุนจำนวน 300,000 บาทของ “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” กับ “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” จะไม่นับรวมกันสำหรับ 300,000 บาทแรก นั้นจะเป็น “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” บวกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บวก กบข. แล้ว ไม่เกิน 300,000 บาท ส่วนอีกสิทธิพิเศษสำหรับการลดภาษีอีก 300,000 บาทสามารถใช้ได้เมื่อลงทุน “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” รวมทั้งสิ้นแล้วผู้ลงทุนสามารถลดหย่อนภาษีได้ถึง 600,000 บาทเลยทีเดียว

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพประเภทต่างๆ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของบริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม ไทยพาณิชย์ จำกัดของลูกค้านักวิชาการไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ผลประโยชน์ต่อการศึกษาอันจะเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และวางแผนนโยบายด้านการตลาดของธนาคารต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมกลุ่มลูกค้านักวิชาการไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพประเภทต่างๆ และกองทุนหุ้นระยะยาวประเภทต่างๆที่บริหาร โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ประเภทต่างๆและกองทุนหุ้นระยะยาวประเภทต่างๆที่บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัดของลูกค้าธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

เพื่อเป็นแนวโน้มนโยบายในการลงทุน ชักจูง และการพัฒนาผลิตภัณฑ์และวางแผนนโยบาย ด้านการตลาดของลูกค้าธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนใน กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพประเภทต่างๆและกองทุนหุ้นระยะยาวประเภทต่างๆที่บริหาร โดย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด ของลูกค้าธนาคารไทยพาณิชย์สาขาท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีศักยภาพในการซื้อกองทุน โดยกำหนดบุคคลผู้มีรายได้มากกว่า หรือเท่ากับเดือนละ 15,000.-บาทขึ้นไปทั้งที่เป็นลูกจ้างพนักงาน และเจ้าของกิจการทั้งส่วนราชการ และเอกชนซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,418 ราย เป็นบุคคลผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ จำนวน 275 ราย และกองทุนรวมหุ้นระยะยาวจำนวน 271 ราย ลงทุนกองทุนรวมทั้งสองประเภท จำนวน 53 รายและยังไม่ลงทุนในกองทุนรวมทั้งสองประเภท จำนวน 1,819 รายโดยใช้ข้อมูลที่สุ่มเก็บจาก ลูกค้าผู้มีศักยภาพในการซื้อกองทุนรวมดังกล่าวทั้งสิ้น 450 ราย

1.5 นิยามศัพท์

กองทุนรวม คือการรวบรวมเงินลงทุนจากผู้สนใจทั่วไปด้วยการเสนอขายหน่วยลงทุนมา รวมกันจนเป็นกองทุนขนาดใหญ่ตามที่ต้องการ โดยมีการบริหารกองทุนโดยผู้บริหารมืออาชีพ และมีการนำเงินที่ระดมได้ไปลงทุนตามที่ได้กำหนดไว้ของแต่ละกองทุน

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ กองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด ที่นักลงทุนสามารถนำเงินไปลงทุนในแต่ละกองทุนตามนโยบายการ ลงทุนนั้นๆ ประกอบด้วยกองทุนเปิด 4 กองทุน คือ กองทุนเปิดไทยพาณิชย์ตราสารหนี้ระยะสั้น

เพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนเปิดไทยพาณิชย์พันธบัตรเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนเปิดไทยพาณิชย์เฟล็กซิเบิล ฟันด์ เพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว คือ กองทุนรวมที่เน้นลงทุนในหุ้น ที่บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด โดยทางการสนับสนุนให้จัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนสถาบัน ที่จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์ฯ การเพิ่มผู้ลงทุนสถาบันดังกล่าวจะช่วยให้ตลาดหุ้นไทยมีเสถียรภาพมากขึ้น ทั้งนี้ผู้ที่ลงทุนใน LTF ที่เป็นบุคคลธรรมดาจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุน ประกอบด้วยกองทุนเปิด 6 ประเภท คือ กองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวปันผล 70/30 กองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาว พลัส กองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาว เอ็มเอไอ กองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวสมาร์ท กองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวทาร์เก็ต และกองทุนเปิดไทยพาณิชย์หุ้นระยะยาวอินเตอร์

นโยบายการลงทุน หมายถึง การบริหารกองทุนเปิดในการนำเงินของกองทุนเปิดไปลงทุนในแหล่งต่างๆ ตราสารแห่งทุน ตราสารแห่งหนี้ ตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ และหลักทรัพย์อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ด. ให้ความเห็นชอบ

ผลตอบแทน หมายถึง ผลลัพธ์ที่ได้จากการนำเงินไปลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือการลงทุนเปิดอื่น

เงื่อนไขการลงทุน หมายถึง สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่นักลงทุนได้รับเมื่อร่วมลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือเงื่อนไขการลงทุน ระยะเวลาการไถ่ถอนเป็นต้น ซึ่งถ้านักลงทุนไม่ปฏิบัติตามจะกระทบต่อผลตอบแทนที่นักกองทุนที่อาจจะได้รับ

อัตรา หรือดัชนี หมายถึง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ดัชนีตราสารหนี้พันธบัตรรัฐบาล และดัชนีตลาดหลักทรัพย์เฉพาะกลุ่มที่กองทุนนำไปลงทุนหรือถูกเรียกว่า SET 50 ซึ่งอัตราเหล่านี้ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนเปิดอื่น นำไปใช้คำนวณสำหรับให้ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน เมื่อปิดกองทุนหรือครบเวลาไถ่ถอน

มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ คือมูลค่าหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่กองทุนรวมถืออยู่ประเมินตามราคาตลาด บวกด้วยดอกเบี้ยค้างรับและเงินปันผลค้างจ่าย หักด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่บริษัทจัดการกองทุนรวมกำหนดไว้

ความคาดหวัง หมายถึง ความคิดเห็นหรือสิ่งที่คาดคิดไว้ว่าจะเกิดขึ้นหรือน่าจะเกิดขึ้น ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้คาดหวังออกมานั้นอาจเป็นบวกหรือลบก็ได้ หรืออีกความหมายหนึ่ง หมายถึงเป็นการคาดหมายว่าจะกระทำได้และเป็นความต้องการที่จะดำเนินการไปให้ถึงเป้าหมาย

ความพึงพอใจ หมายถึง ความสามารถของผลิตภัณฑ์ที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ความพึงพอใจของลูกค้าจะเกิดขึ้นจากความรู้สึกภายหลังการซื้อ (Post Purchase Feeling) และใช้

ผลิตภัณฑ์ไปแล้วความพึงพอใจของลูกค้านั้นจะขึ้นอยู่กับความรู้ต่อการปฏิบัติงานของผลิตภัณฑ์ (Product's perceived Performance) ถ้าการรับรู้ต่อการปฏิบัติงานของผลิตภัณฑ์เป็นไปตามที่ลูกค้าคาดหวัง (Expectation) ก็แสดงว่ามีความพึงพอใจ แต่ถ้าไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็แสดงว่าไม่พึงพอใจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved